

Земле, ти чия?

Місцеві громади обурені законопроектом Міністерства аграрної політики та продовольства, згідно з яким розпоряджатимуться й управлятимуть землями в межах населених пунктів державні адміністрації, а не органи самоврядування. Цей парадокс хочуть закріпити в Земельному кодексі України вже найближчим часом.

Аби виробити спільну позицію, президія правління Асоціації міст України (АМУ) 1 лютого зібралася на спеціальне засідання в приміщенні Київської міської ради. Своє ставлення до таких змін всеукраїнська організація органів місцевого самоврядування висловить 22 лютого на форумі в Харкові, куди запрошено віце-прем'єр-міністра України – міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Віктора Тихонова, членів профільних комітетів Верховної Ради, посадовців міністерств, що опікуються проблемами органів місцевої влади.

Редакція «Віча» попросила керівників Асоціації міст України прокоментувати підспідок земельного питання.

Президент АМУ, Дніпропетровський міський голова Іван КУЛІЧЕНКО:

– Ми за те, щоб землі було негайно розмежовано на комунальні й державні, а порядок їх використання – встановлено до травня поточного року, як і передбачалося. Відповідно до доручення Президента України наші фахівці напрацювали законопроект, ми узгодили його зі всіма зацікавленими органами влади й подали на розгляд Верховної Ради – почалося обговорення в профільних комітетах. Проте наш документ раптом зняли з розгляду й з'явився новий законопроект, який делегує повноваження щодо комунальної землі виконавчій владі.

Якщо казати про розмежування землі в Дніпропетровську, то нам дещо легше, ніж іншим містам. Дніпропетровськ має генплан, у якому чітко визначено межі міста, в нас цілком урегульовані земельні питання з Міністерством оборони, Міністерством транспорту тощо. Тобто протокольно ми знаємо, що кому належить, залишилося тільки віднайти кошти й виготовити документацію.

Нині йдеться про порядок використання земель комунальної власності. Земельний податок у будь-якому разі надходитиме до місцевого бюджету, це встановлено законодавством. Щоправда, резерви тут ще маємо.

Загалом бюджет Дніпропетровська за січень виконали на 100 відсотків. Минуло надто мало часу, щоб узгалянювати наслідки дії нового Податкового кодексу. Багато залежить від структури промисловості, рівня розвитку сфери послуг. Наприклад, у Дніпропетровську понад 78 відсотків коштів до міської скарбниці надходить від великих підприємств. У інших містах бюджет більше залежить від малого бізнесу, туризму, ринкового збору.

Віце-президент АМУ з питань соціальної політики, Миколаївський міський голова Володимир ЧАЙКА:

– Законопроект, що обговорюється, робить органи місцевого самоврядування безправними на своїй території. Земля й комунальна власність становлять основу незалежності територіальних громад. Це записано в Європейській хартії місцевого самоврядування, яку Україна ратифікувала без жодних застережень. Тому ми щосили захищатимемо самоврядування, домагатимемося, щоб місцеві ради мали вплив на земельну політику, як було дотепер.

Саме Миколаїв став ініціатором розмежування земель на державні й комунальні. Хоча згадану процедуру передбачено законодавством, із державного бюджету на цю програму гроші практично не виділяють. Утім, ми виконуємо такі роботи й уже витратили на них близько 2,5 млн. гривень власних і залучених коштів. Якщо в місцевих рад тепер заберуть право розпоряджатися землею, це буде несправедливо.

Намагаємося максимально прозоро вирішувати земельні питання, дотримуємося конкурсних засад: інформація в електронному вигляді доступна всім. Тож не дивно, що в Миколаєві протягом 11 років, доки я міський голова, не було жодного випадку, щоб чиновника звинуватили в земельних обробках. Звісно, є якісь порушення, але вони виправляються на сесіях, стають предметом обговорення на засіданнях виконкому, відповідних комісій.

Ми підраховали, що у власності міста має залишитися 63,2 відсотка землі. Якщо взяти до уваги останній законопроект, то міська рада збереже контроль лише за 30 відсотками своєї території. Тоді годі думати про розвиток міста, ефективне використання земель, збільшення надходжень до бюджету. Асоціація міст України вважає, що майбутній закон має захистити інтереси саме територіальних громад. Таке розв'язання проблеми буде суголосним словам Президента України Віктора Януковича: «Багатий регіон – багата держава».

Віце-президент АМУ з виконавчої роботи Мирослав ПІТЦИК:

– Сподіваємося, Міністерство юстиції дасть негативний висновок щодо проекту закону про передачу повноважень з розпорядження землями від місцевих рад до адміністрацій. Конституція України та Європейська хартія місцевого самоврядування мають восторжествувати.

Територіальні громади нині в нелегкій ситуації. Ще в грудні минулого року Асоціація міст України заявила, що на делеговані повноваження бракує близько 20 млрд. гривень. Треба або скорочувати витрати, або десь шукати ці ресурси. Йдеться на те, що 20–25 відсотків працівників галузі освіти й охорони здоров'я можуть залишитися без заробітної плати.

Зичити гроші – теж проблема. Щойно мав розмову з представниками Європейського банку реконструкції та розвитку. Вони готові негайно надати нашим містам 200 млн. євро, проте на перешкоді стає законодавство. Наприклад, Рівне хотіло взяти кредит на проекти енергозбереження в бюджетній сфері, але Міністерство фінансів не узгодило цієї позики.

Прагнемо стимулювати територіальні громади, залучаючи їх бодай до міжнародних проектів. Так, маємо напрацювання з Агентством США з міжнародного розвитку, МЗС Норвегії, Канади.

Розпитував Юрій ПОТАШНИЙ.
Фото Ольги ПРОКОПЧУК.